

21.8.1972

HUKUK DEVLETİ TEHLİKEDE Mİ?

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Dr. Faruk Erem, son günlerde tutucu siyasilerin, yargı organına yönelttikleri suçlamalara değinerek, Hukuk Devletinin tehlikeye girdiğini söylemiştir.

Erem'in Yankı Dergisine bu konuda verdiği cevap aşağıya çıkarılmıştır.

Yankı - Yeni değişikliklere gerek var mıydı?

Erem - Anayasanın evvelki değişikliğine de ihtiyaç yoktu. Anarşik olayların sebebini Anayasada görmek kolay ve zahmetsiz bir izah şekli idi. Fakat sakıncası şudur: Olayların gerçek nedenlerini görmemezlikten gelmek.

Yankı - Özellikle, yargı sistemi ile ilgili değişikliklere ne dersiniz?

Erem - Yeni Anayasa değişikliği hakkında kesin bir kanaat sahibi olabilmek için, değişiklik metnini görmek lâzım. Yalnız resmi beyanlardan, yargının yetkilerinde yeniden bir kısıntıya gidileceği anlaşılmaktadır. Memleketinizde pek vahim bir olay cereyan etmektedir: Yargıya karşı "Yürütme-Yasama Koalisyonu" kurulmuştur. Başka memleketlerin tarihlerinde de böyle olaylara rastlandı. Bunun sonunda, ortada üç kuvvet yerine iki kuvvet kalacaktır. Fakat bununda bir sonucu vardır. Bir süre sonra iki kuvvet, tek kuvvet haline gelir. İşte böyle bir sonuçla karşılaşmamak içindir ki, üç kuvvet içinde yargı kuvveti teminat sayılır.

Yankı - Yargının icrayı engellediği iddiaları hakkındaki görüşünüz?

Erem - Anayasa değişiklikleri böyle devam ederse, artık hukuk devletinden güçlülükle bahsedilebilecektir. Şikâyetler daha çok idari yargı üzerinde toplanıyor. Ben bu şikâyetleri haklı bulmuyorum. Mahkemelerin kararları, elbetteki bir tarafı memnun etmez. "İdarenin hiçbir eylem ve işlemi yargı denetimi dışında kalamaz" yolundaki Anayasa kuralını benimsemiyorsak, bunun sonucuna da katlanmak lâzım. Bu kuralı şeklen muhafaza etmek, aynı zamanda ilkeyi zedeleyen istisnaları getirmek, bazı kanunlarımızda görülen yanlış bohça misali bir durumu Anayasaya da teşmil etmek olacaktır. Zaten Anayasamız son değişiklikle bir çok hükümleri birbirine çelişmeli hale gelmiştir. Bizce Anayasayı tekrar değiştirmek değil, son değişiklikleri kaldırmak gereklidir.

Yankı - Danıştay'dan memnuniyetsizlik var?

Erem - İdari yargıyı sınırlama istekleri sonuçta "Memur Teminatı" ndan şikâyet anlamına gelir. 1961 Anayasasının memur teminatını pekleştirmesi bir ihtiyaçtan ileri gelmişti. 1961 den önceki idari tutunun geri dönmesinde fayda görülüyorsa, diyecek birşey kalmaz.

Yankı - Güvenlik mahkemelerine ihtiyaç var mı?

Eren - Güvenlik mahkemesi konusunda içtenlikle düşünmek ve ne istediğini açıkça ortaya koymak gerekir. Esaslıda bu terim bir icattır. Zira "Güvenlik" ile "Mahkeme" bağdaşması imkânsız iki kavramdır. Verilen Fransız örneği, sömürgeciliğin tarihi kırıntılarının doğurduğu buhranı karşılar. O örneği haklı saymak bizce Atatürk anlayışına uygun düşmez.

Yankı - Bizdeki ihtisas mahkemeleri içine alınsa?

Eren - Eğer istenen "İhtisaslaşmış mahkeme" ise buna isabet diyemeyiz. Yeterki kurulan gerçekten "mahkeme" olsun. Zira bir kuruluşa mahkeme adını takmak yeterli değil. Bir kuruluşa mahkeme diyebilme için, asgari bazı şartların onda bulunması gerek.

Yankı - İki ihtiyaç birleştirilirse, yani hem ihtisas kısmı hem de sizin göstereceğiniz mahkeme olma şartı?

Eren - İstenen ihtisaslaşmış mahkeme ise, yep yeni bir kuruluşa ihtiyaç yok. Zira bu ihtisasın Adliye Mahkemelerinde sağlandığına dair örnekler var. Döviz işlerine bakan mahkemeler gibi. Bununla birlikte Ceza Kanunumuzun cezalandırdığı konünizin, anarşizm, diktatörlük, irtica ve benzeri suçların hepsinde ortak bir yan var: Bunların hepsi sonuçta Anayasaya karşı işlenmiş suçlardır. Bunlar için mütehassis yargı yeri, Anayasa Mahkemesidir. Anayasaya aykırılık kavramı ile bu suçlar hakkında verilecek hükümlerin gelişmeli olması, aynı Anayasa hukuku anlayışı içinde bir karara varılması gerekir. Bu nedenle, Anayasa Mahkemesinin kendi üyeleri arasından, kendisinin seçeceği yargıçlardan kurulu bir mahkemeyi yeterli görmekteyiz. Yeni ihtisas mahkemeleri kurulursa, ne kadar objektif kalınsa dahi, bu mahkemelerin kuşku ile karşılanacağını sanmaktayım. Bu kuşku sürüp gider ve böylesine kuruluşlar hukuka aykırılığın sembolü haline gelirler."

MC GOVERN'I DESTEKLEMELİK İÇİN SENDİKALAR ULUSAL İŞÇİ KOMİTESİ KURDULAR

Amerika'da 25 Sendika Başkan Adayı Mc Govern'i desteklemek için, Ulusal İşçi Komitesi kurdular.

Ayrıca, seçim masrafları için, Mc Govern'e 125.000 Dolar verilmesi kararlaştırılmıştır.

10,5 MİLYARLIK ZARARIN SORUMLUSU KİM?

Gazetelerin yazdığına göre, Türkiye, hayvanların gereği gibi beslenemesinden yılda, 10,5 milyar lira zarar ediyormuş.

Türkiye gibi iktisaden gelişmemiş bir ülkeyi bu denli zarara sokan, Anayasa dışı bir düzeni koruyanlar ve savunanlar, bu durumda sorumlu değil midir? Bunları tesbit edip hesap sormak halkın yüce çıkarlarına uygun düşmez mi? Nerede Atatürkçülük edebiyatı yapanlar?

ASKERİ MAHKEME GÖREVSİZLİK VERDİ

15-16 Haziran olaylarına ilişkin davanın 26.4.1971 tarihinde ilân edilen Sıkıyönetimle maddi ve manevi irtibatı olmadığı gerekçesiyle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 nolu Askerî Mahkemesi GÖREVSİZLİK kararı verdi.

Kararda: Disk yöneticilerininin 274 ve 275 sayılı yasaların tadillerinde sakınca gördüklerini ve bununla ilgili uyarı heyeti oluşturulup, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Genel Sekreteri ile görüşmek üzere, Ankara'ya gönderildikleri belirtildikten sonra şöyle denilmektedir.

"Şu hale göre, sanıklara isnat olunan fiil, 16.6.1970 tarihinde ilân olunan Sıkıyönetimin ilânına sebep olan fiillerdendir. Bu nedenle, ilân olunan Sıkıyönetim nedenlerinin ortadan kalkması ile 16.9.1970 tarihinde ortadan kalkmıştır.

As.Yarg. 1.nci Dairesininin 21.2.1972 gün ve 72/56-55 sayılı kararında belirttiği üzere, bu defa 26.4.1971 tarihinde ilân olunan Sıkıyönetim ile, 16.6.1970 tarihinde ilân olunan Sıkıyönetimin 16.6.1970 tarihinde ilân olunan Sıkıyönetimin devamının sayılamıyacağı sebeple sanıklara isnat olunan fiillerin 26.4.1971 tarihinde ilân olunan Sıkıyönetimin ilânını gerektiren fiillerden sayılamamasına, sanıklara isnat olunan suçlar ile hâlen Sıkıyönetim mahkemelelerinde görülmekte olan davalar arasında da bir irtibatın bulunmaması sebebi ile sanıkların fiilleri 1402 sayılı kanununun 13.ncü maddesinin kapsamı içersinde mütaala edilemeyeceğinden, bu davaya bakan As. Mahkememizin görevi dahilinde görülmediğinden, mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE ve dosyanın gereğinin yapılması için As. Savcılığa gönderilmesine, temyiz yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verilip gelen sanıklar ve müdafilerin yüzlerine karşı As. Savcı Hâkim Kd. Yzb. Metin Yurdabak ve zabıтта Emel Kuyucu hazır oldukları halde okunup tefhim edildi. 16/8/1972"

GÜMRÜK TEŞKİLÂTINDA 44,5 MİLYONLUK RÜŞVET OLAYI

Gümrük Teşkilâtında 44,5 milyonluk rüşvet olayı tesbit edilmiş ve Gümrük Muhafaza Başmüdürü ile birçok memur görevinden alınmıştır.

Her yolsuzluk ve rüşvet olayından sonra, sorumlu görülen kişiler kamu oyunu tatmin etmek için, görevden alınırlar. Ama yolsuzluklar ve rüşvet almalar devam eder.

Bataklık olduğu sürece sivrisinek olur. Sivrisineği önlemek için bataklığı kurutmak gerekir. Düzen, yolsuzluğa ve rüşvete elverişli olduğu sürece de yolsuzluklar ve rüşvet almalar devam edecektir. Yolsuzluğu ve rüşveti önlemek için, Anayasa uyarınca, düzeni değiştirmek gerekir. Düzenin değiştirilmesine karşı olanlar bizce yolsuzlukların ve rüşvet olaylarının gerçek sorumlularıdır.

BEFİK SUBAŞI İSTANBUL'DA

Gönen Eğitim ve Tatil Sitesi Teknik Müdürü, tesisle ilgili sorunları görüşmek üzere İstanbul'a gelmiştir.

SIEMENS KABLO'NUN TOPLU SÖZLESMESİ BAŞLIYOR

Mudanya Siemens Kablo Fabrikasınının Toplu Sözleşme hazırlıkları ve yasal işlemleri bitmiştir. Sözleşmenin ön görüşmesine katılmak üzere, Daire Başkanı Şinasi Kaya Başkanlığındaki Merkez Ekibi, 22.8.1972 günü Mudanya'ya gidecektir.

Sözleşme ile ilgili lokâl Başkanı ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi Rafet Bayraktar bültenimize şu demeci vermiştir: "Tekliflerinizi gerçekçi bir görüşle hazırladık. Üyelerimiz, tam bir dayanışma içindedir. Sendikamızın politikası içinde başarılı bir sözleşme yapacağımıza inanıyorum".